

2022

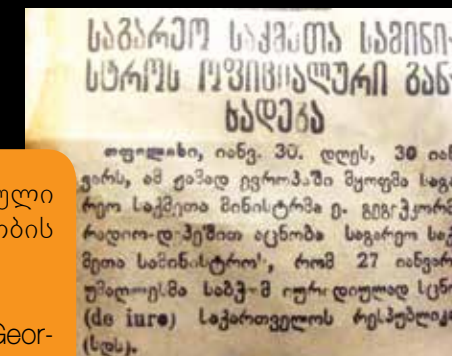
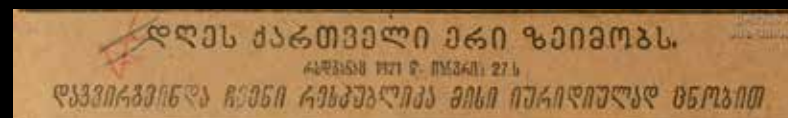
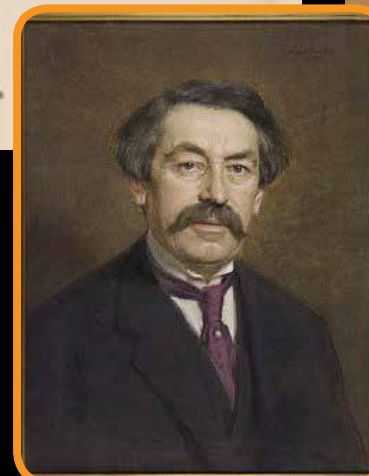
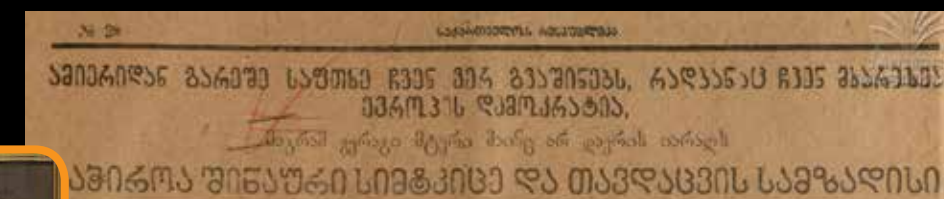
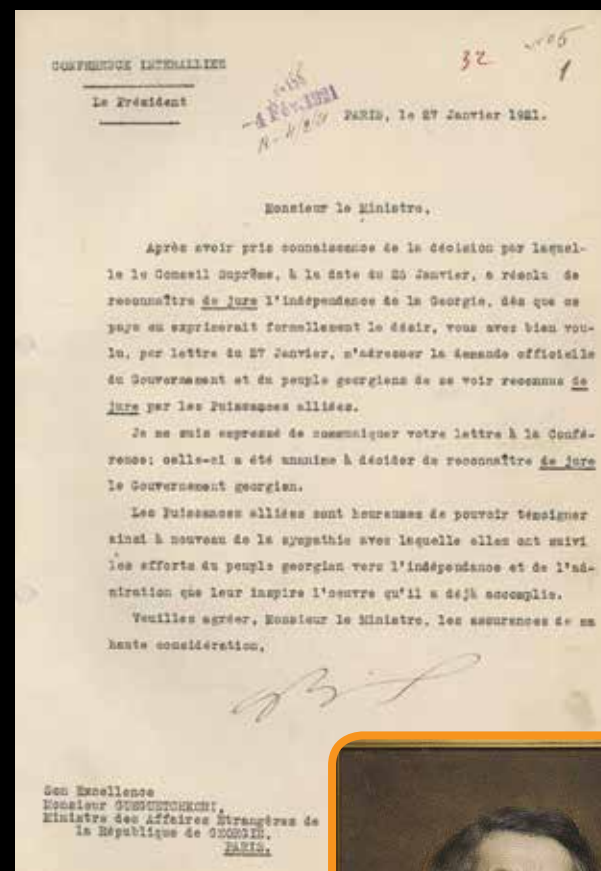
იმპერიის მარნუხეებში

საბჭოთა რუსული ოკუპაცია და ტოტალიტარიზმი: 1921-1991

IN THE GRIP OF AN EMPIRE

SOVIET RUSSIAN OCCUPATION AND TOTALITARIANISM: 1921-1991

1921 წლის 27 იანვარს, ანტანტის უმაღლესმა საბჭომ საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა იურიდიულად აღიარა. საქართველოს სუვერენული სახელმწიფოს არსებობის წინააღმდეგ რუსეთს მხოლოდ ღია აგრესია რჩებოდა.

January 27, 1921, the Supreme Council of the Entente legally recognized the Democratic Republic of Georgia. Russia had but one option – an open aggression – left in its arsenal against the sovereign Georgian state.

01 2022 იანვარი 2022 January

რუსეთი და საქართველოს დამოუკიდებლობა RUSSIA AND GEORGIA'S INDEPENDENCE

შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO

მთავრობის თავმჯდომარე
პროკურატორი
მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჭორობანიძე გვამდამარცხდა და დაიკავა ფრონტი. ჯარისკაცები და გვარდიელები აღწერილი აღსკვეთით შეხვედნ მის და ჯარს და იგმარჯობის მხილით გამოცდილეს.

აქედან ნათესავი, მეგობრებსა და ნაცნობთ რომ აპრილის 10 ს, კვრის, 2 ს. ფრის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიის გადაღებაში გადახდულ იქნა ზარმოცი დღის პანაშვიდი მათი დაუფიქრარი ძის, სტუდენტ გვადილის,
პონსტანინა (კოტე) პოლივასტოს კიპიშვილის

საქართველოს
პონსტანინა
თებერვლის 21-ს საღამოს სხდომაზე დამფუძნებელმა კრებამ ზარბაზნების გრილში და ომის აღში გახვეულობა დამთავრა კონსტიტუციის განხილვა და საბოლოოდ მიიღო ის.

Р.С.Ф.С.Р.
Секретарь Члены Революционного Военного Совета
Кавказского фронта
დავ. ბერიძე
გვ. მიქაძე
კრასე ზაიაძე
ლადო
და ზედახეცე
ყარაძე!
აფხაზი

1921 წლის 11 თებერვალს საბჭოთა რუსეთმა დაარღვია სამშვიდობო ხელშეკრულება და საქართველოს ყველა მხრიდან შეუტია. მძიმე ბრძოლები 17 მარტამდე გრძელდებოდა. საქართველოს მთავრობამ კაპიტულაცია არ მიიღო და ბათუმიდან ემიგრაციაში გაემგზავრა.

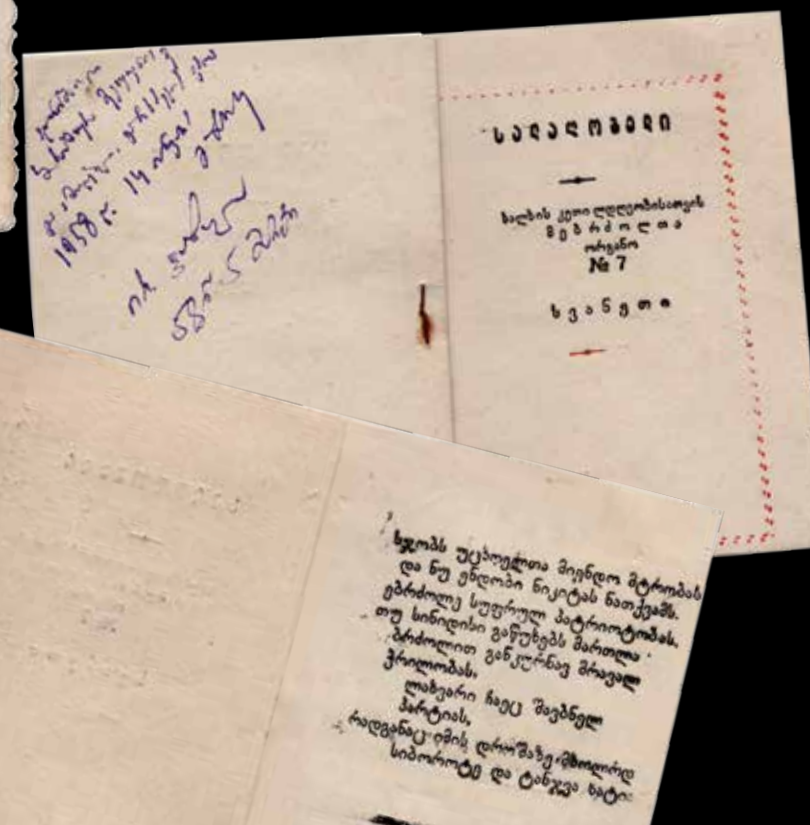
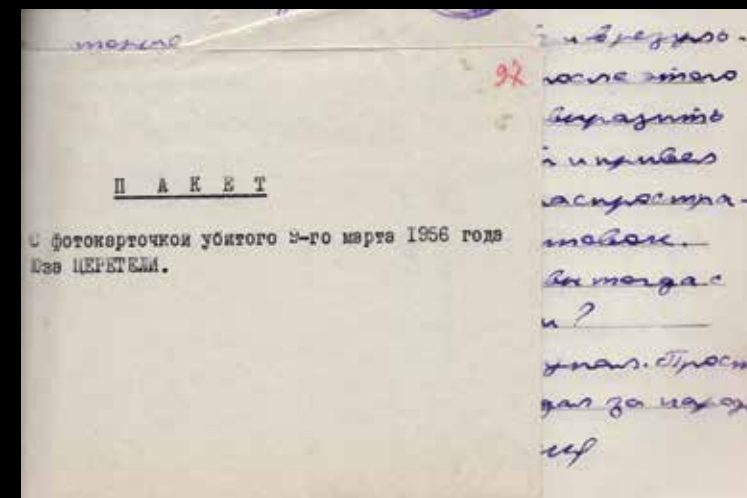
On February 11, 1921, Soviet Russia violated the peace treaty and attacked Georgia from every side. Heavy combat lasted until March 17. Georgian government refused to capitulate and emigrated from Batumi.

02 2022 თებერვალი 2022 February

ოკუპაცია
OCCUPATION

სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO

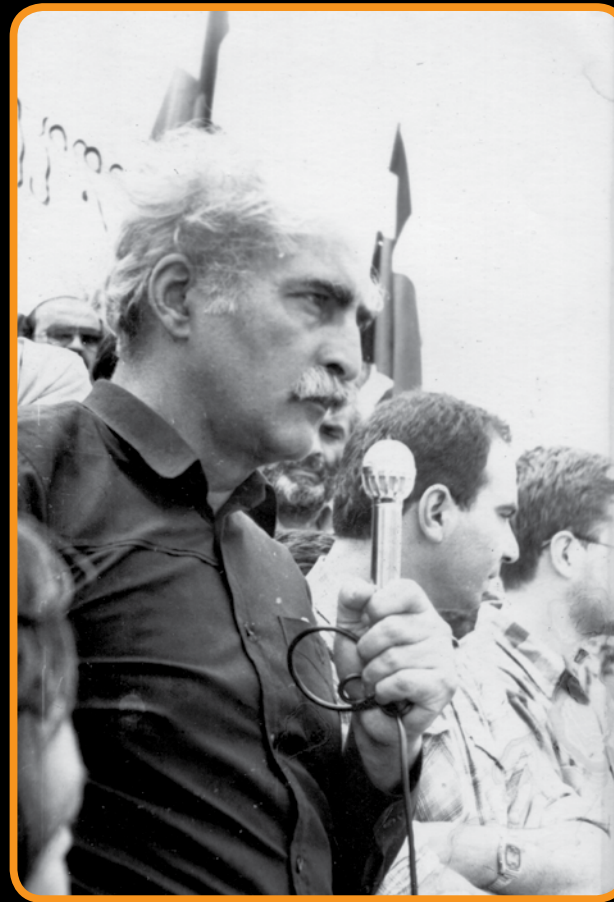
სტალინის კულტის დაგმობით დემორიენტირებული და აღშფოთებული ახალგაზრდა თაობის სტიქიურ დემონსტრაციებს, სადაც დამოუკიდებლობის მოთხოვნამაც გაიჟღერა, რეჟიმმა სამხედრო ძალით უპასუხა. 1956 წლის 9 მარტის დარბევას 22 ადამიანი ემსხვერპლა.

Georgian youth, misled and outraged by the condemnation of Stalin's cult, started mass protests in Tbilisi. Georgian independence soon became the main demand of the rallies. Soviet regime violently cracked down on the protesters, with the military killing dozens of people on March 9, 1956.

03 2022 მარტი 2022 March

სტალინის ჯულტი THE CULT OF STALIN

სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH

თბილისში მასობრივი საპროტესტო აქციები დაიწყო „ლიხნის წერილის“ პასუხად, რაც საქართველოს დამოუკიდებლობის მოთხოვნამ შეცვალა. 1989 წლის 9 აპრილს საბჭოთა ჯარმა აქცია დაარბია. დაიღუპა 21 ადამიანი, ათასობით ადამიანი მოიწამლა უცნობი ნივთიერებით.

Mass protests erupted in Tbilisi in response to the "Likhni Letter". The protesters soon switched to demanding restoration of Georgian independence. Soviet army raided the rally in the early hours of April 9, 1989. Twenty-one people were killed, thousands were poisoned by unknown chemical substance.

04 2022 აპრილი 2022 April

ბოლო სადამსჯელო აქცია THE LAST PUNITIVE ACTION

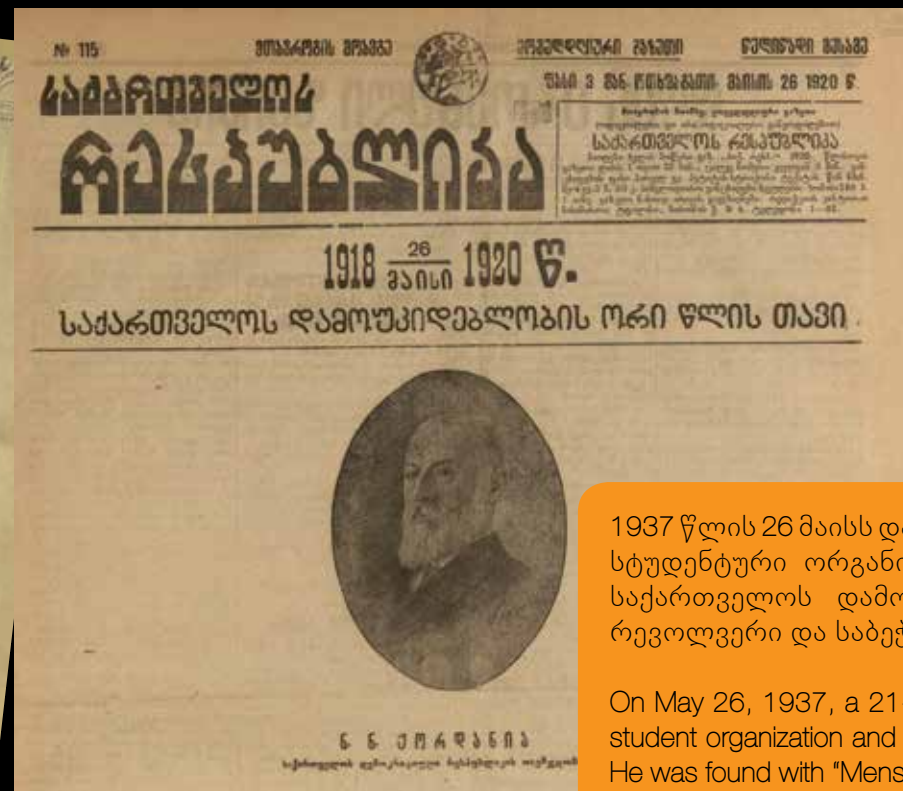
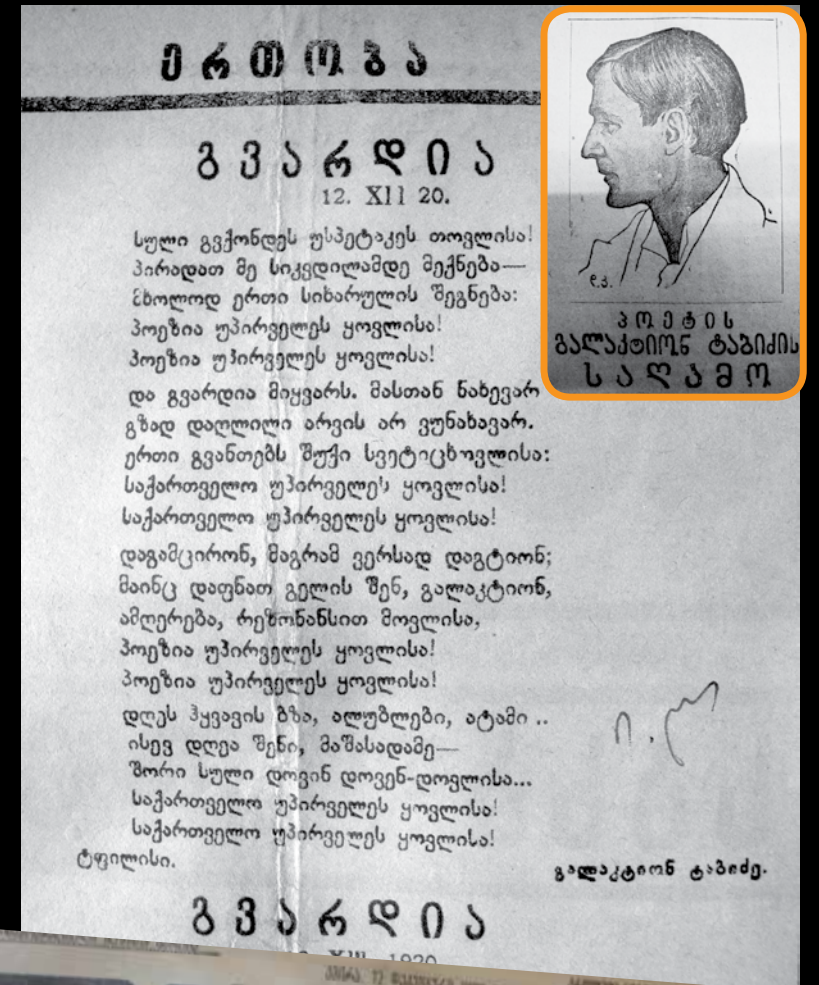
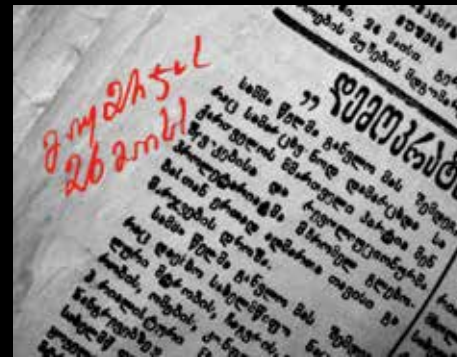
ვარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	ვარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	ვარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	ვარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	ვარ	შაბ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA

EXPERTISE

EXPERIENCE

EFFICIENCY

BGI LEGAL

1937 წლის 26 მაისს დააპატიმრეს 21 წლის დიმიტრი ვარდანაშვილი, რომელსაც არალეგალური სტუდენტური ორგანიზაცია ჰქონდა შექმნილი და აპირებდა დემონსტრაციულად აღენიშნა საქართველოს დამოუკიდებლობის დღე. მას აღმოუჩინეს „მენშევიკური ლიტერატურა“, რევოლვერი და საბეჭდი მანქანა. ვარდანაშვილი დახვრიტეს 1937 წლის 20 სექტემბერს.

On May 26, 1937, a 21-year-old student, Dimitri Vardanashvili, was arrested by NKVD for organizing an illegal student organization and intending to demonstratively celebrate the Independence Day of Georgia on May 26. He was found with "Menshevik literature", a revolver and a typewriter. Vardanashvili was executed on September 20, 1937.

05 2022 მაისი 2022 May

რესპუბლიკის ხსოვნა
MEMORY OF THE REPUBLIC

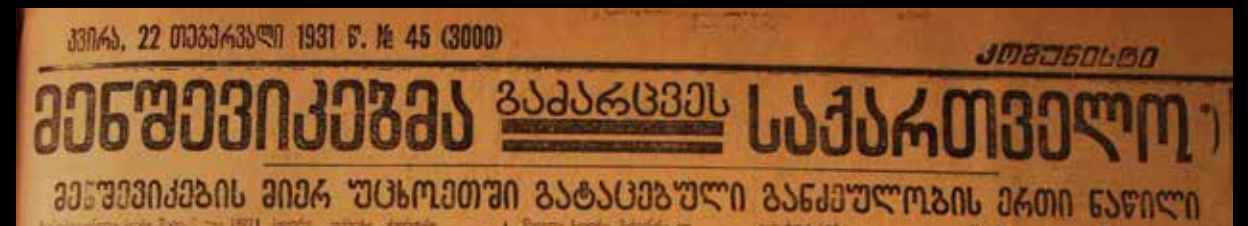
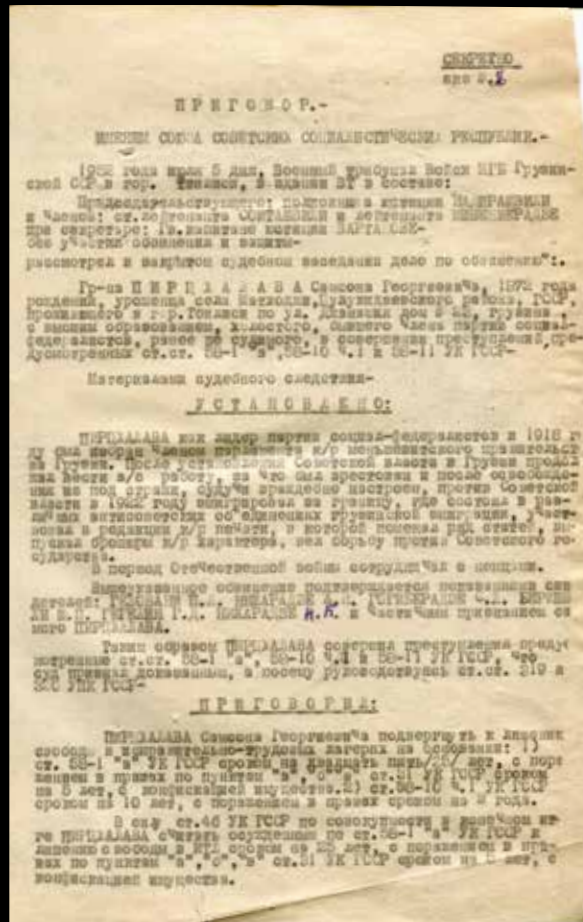
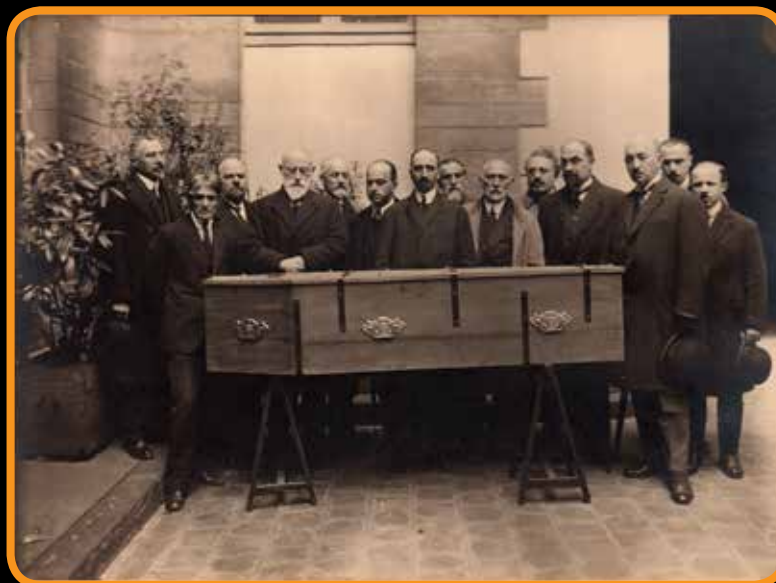
33	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	33	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	33	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	33	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	33	ორშ	სამ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU

EXPERTISE

EXPERIENCE

EFFICIENCY

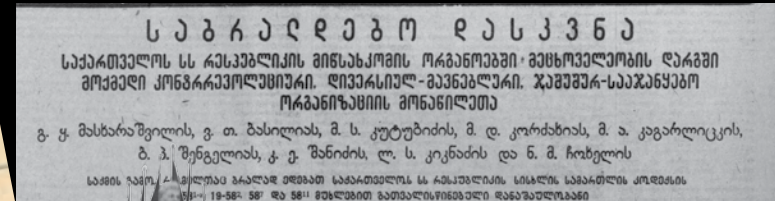
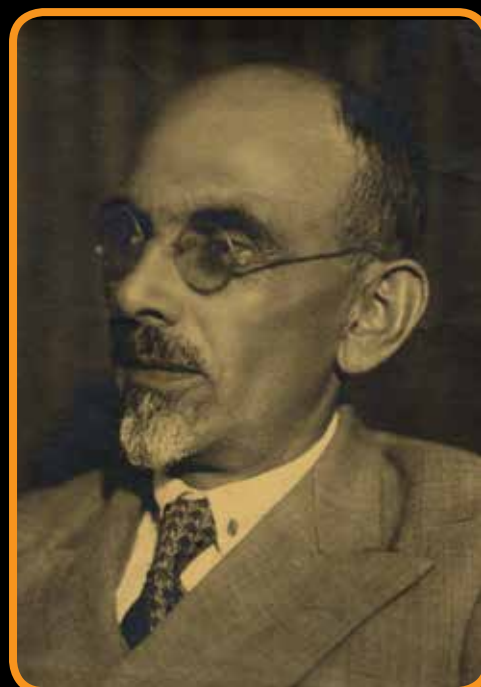
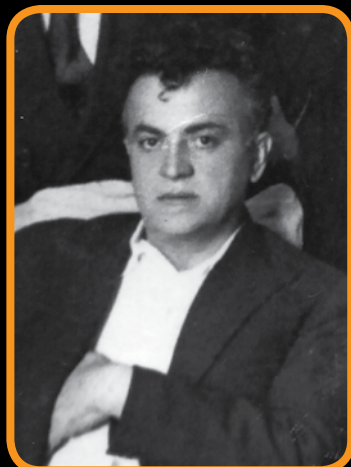
1921 წლიდან მოყოლებული საბჭოთა სპეცსამსახურების და პროპაგანდის ერთ-ერთი მთავარი ამოცანა ქართული პოლიტიკური ემიგრაციის განადგურება იყო. 1930 წლის 7 დეკემბერს, საბჭოთა სპეცსამსახურების წაქეზებით პარიზში მოკლეს საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ყოფილი მთავრობის თავმჯდომარე და შს მინისტრი ნოე რამიშვილი.

One of the main goals of the Soviet special services and propaganda since 1921 was to destroy Georgian political emigration. On December 7, 1930, at the instigation of Soviet special services, the former Chairman of the Government of the Democratic Republic of Georgia and Minister of Internal Affairs, Noe Ramishvili, was assassinated in Paris.

06 ივნისი 2022 June

ოპერაციები ჰოლიბიური ემიგრაციის წინააღმდეგ OPERATIONS AGAINST POLITICAL EMIGRATION

ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH

1937-1938 წლებში, დიდი საბჭოთა ტერორის სამიზნედ იქცა კოლექტივიზაციის მოწინააღმდეგე გლეხთა მასა, იატაკქვეშა მოძრაობის ნაშთები, სახელმწიფო აპარატის ძველი კადრები, არალოიალური ინტელიგენცია და კომპარტიის ძველი გვარდია. მასობრივ რეპრესიებს საქართველოში დაახლოებით 25 ათასი ადამიანი ემსხვერპლა.

In 1937-1938 peasants opposed to "collectivization", remnants of underground movements, old staff of the independence-era state apparatus, disloyal intellectuals and the old clan of the Communist party became targets of the Great Soviet Terror. About 25,000 people in Georgia became victims of mass repressions.

07

2022

ივლისი 2022 July

დიდი ტერორი 1937-1938
THE GREAT TERROR 1937-1938

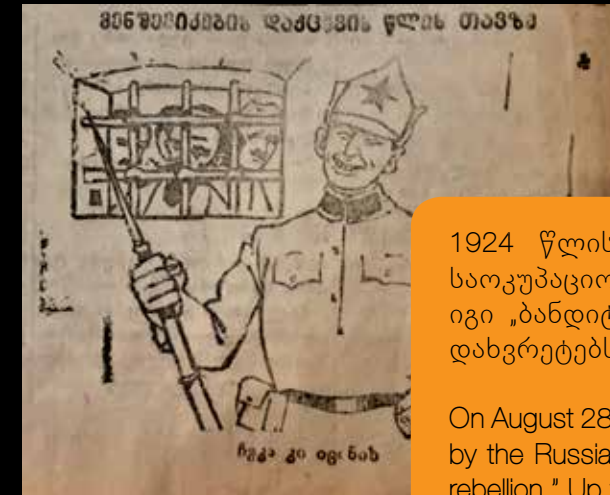
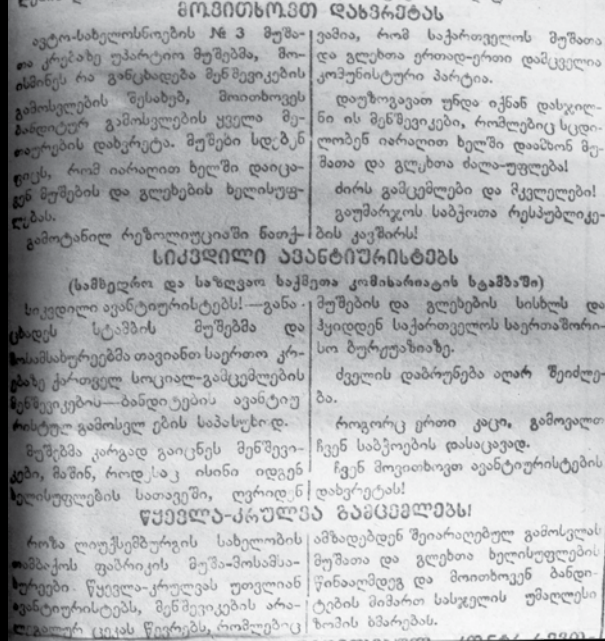
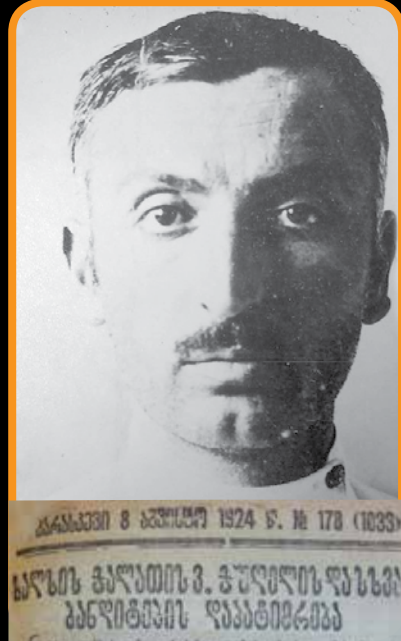
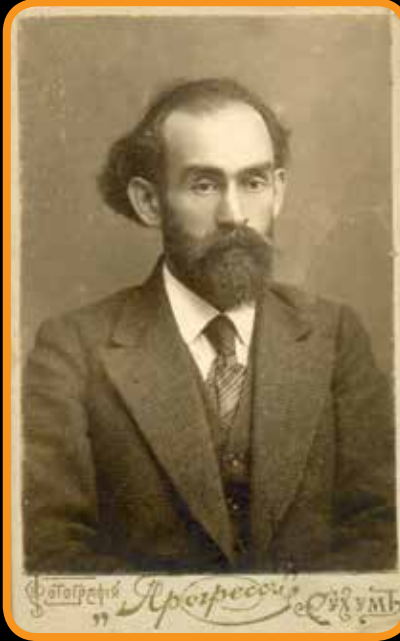
30 31 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
 FR SA SU MO TU WE TH FR SA SU MO TU WE TH FR SA SU MO TU WE TH FR SA SU MO TU WE TH FR SA SU

EXPERTISE

EXPERIENCE

EFFICIENCY

1924 წლის 28 აგვისტოს დაიწყო ანტისაბჭოთა აჯანყება, რომელიც საოკუპაციო ხელისუფლებამ სასტიკად ჩაახშო და საბჭოურმა პროპაგანდამ იგი „ბანდიტურ გამოსვლად“ შეაფასა. აჯანყებას და საპასუხო მასობრივ დახვრეტებს 3 000-მდე ადამიანი შეეწირა.

On August 28, 1924, a united anti-Soviet uprising started, which was brutally suppressed by the Russian authorities. The Soviet propaganda described the uprising as a "bandit rebellion." Up to 3,000 people were killed in the uprising and punitive mass executions.

გოგია ფაღავა
15 თებერვალს დღის 1 საათზე საგანგებო კომისიის თანამშრომელთა მიერ ალექსანდრეს ქუჩაზე № 41 აღმოჩენილ იქნა ცნობილ მენშევიკის და ჩოლოყაჩილის ბანდების დამხმარე გოგია ფაღავა ბინა. დაბატონების დროს გოგია ფაღავასთან აღმოჩნდა ისე, როგორც, ნოე ზომერიკს ყოველგვარი საბუთები და მიწერ-მოწერა, როგორც საზღვარ გარეთელ მენშევიკებთან, ისე ჩოლოყაჩილის ბანდასთან. მრავალი შიფრირებული ხელთნაწერი ჯერაც წაუკითხავია.

08 2022 აგვისტო 2022 August

ანტისაბჭოთა აჯანყების ჩახშობა SUPPRESSION OF THE ANTI-SOVIET UPRISING

ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE

EXPERTISE

EXPERIENCE

EFFICIENCY

მოლოტოვ-რიბენტროპის პაქტის დადების შემდეგ, 1939 წლის სექტემბერში, ნაცისტურმა გერმანიამ და საბჭოთა კავშირმა პოლონეთი გაიყვეს. 1941 წელს ყოფილი მოკავშირეები ერთმანეთს დაუპირისპირდნენ. მეორე მსოფლიო ომის ფრონტებზე ასობით ათასი ქართველი იქნა გაწვეული. მათი დიდი ნაწილი დაიღუპა ან დასახიჩრდა.

After the signing of the Molotov-Ribbentrop Pact, Nazi Germany and Soviet Union partitioned Poland in September 1939. In 1941, former allies confronted each other. Hundreds of thousands of Georgians were called up to the fronts of World War II. Most of them were killed or maimed.

09 2022 სექტემბერი 2022 September

მეორე მსოფლიო ომი და საქართველო WORLD WAR II AND GEORGIA

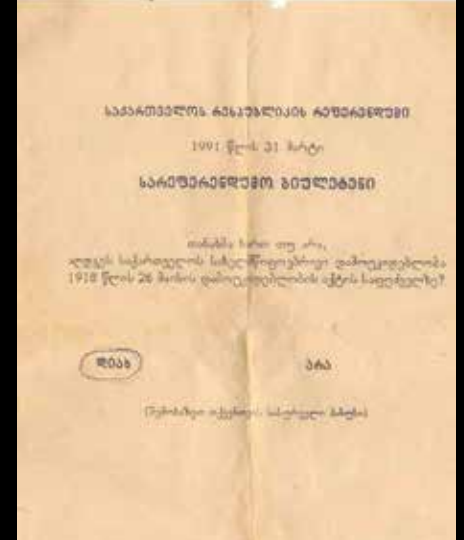
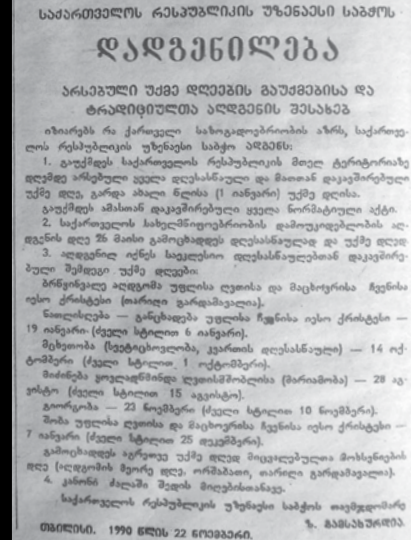
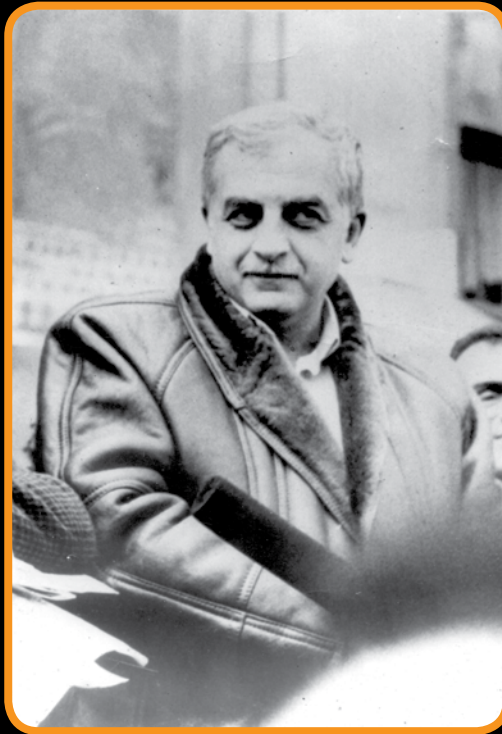
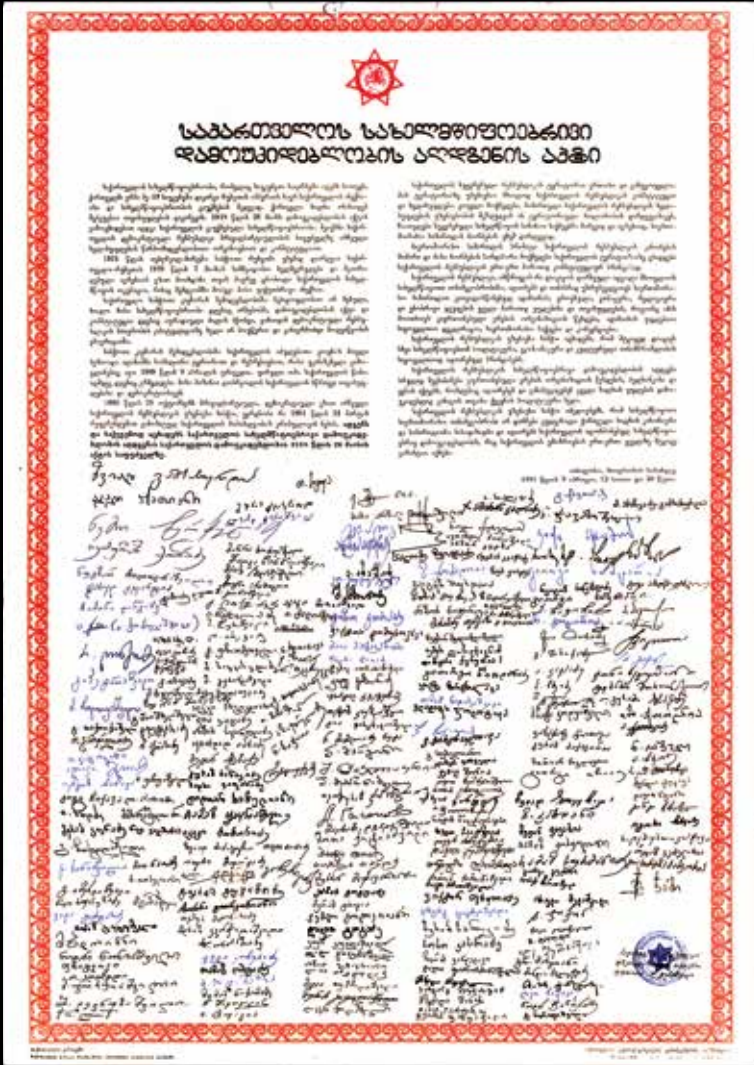
ხუთ	პარ	შაბ	შაბ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	შაბ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	შაბ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	შაბ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR

EXPERTISE

EXPERIENCE

EFFICIENCY

BGI LEGAL

„დემოკრატიული გარდაქმნების“ კურსის რიტორიკით, რეჟიმში იძულებული გახდა მრავალპარტიული არჩევნების ჩატარება დაეშვა. 1990 წლის 28 ოქტომბრის არჩევნებში კომპარტიამ ხმათა 29% მიიღო. უზენაეს საბჭოში უმრავლესობით ეროვნული ძალები მოვიდნენ.

Due to its own rhetoric of democratic transformation, the Soviet regime was forced to hold multi-party elections. During the elections of October 28, 1990, the Communist Party received 29% of the votes, with the majority voting for the national liberation movement.

10 2022 ოქტომბერი 2022 October

რეჟიმის ჯოლაფსი REGIME COLLAPSE

შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31																	
SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO

EXPERTISE

EXPERIENCE

EFFICIENCY

მოსახლეობის თავისუფალი გადაადგილების შეზღუდვის პოლიტიკას, 1940-იანი წლებიდან მასობრივი დეპორტაციები დაემატა. 1941-1951 წლებში საქართველოდან დეპორტაციის მსხვერპლი გახდნენ - გერმანელები, მუსლიმი მესხები, სომხები, ასირიელები, ბერძნები და ომში ტყვედნამყოფთა ოჯახები, სულ დაახლოებით 250 000-მდე ადამიანი.

From 1940s mass deportations are added to the policy of restricting free movement of population. Germans, Muslim Meskhetians, Armenians, Assyrians, Greeks and the families of war prisoners were the victims of deportations from Georgia between 1941-1951 – in total about 250 000 people.

11 2022 ნოემბერი 2022 November

მასობრივი დეპორტაციები MASS DEPORTATIONS

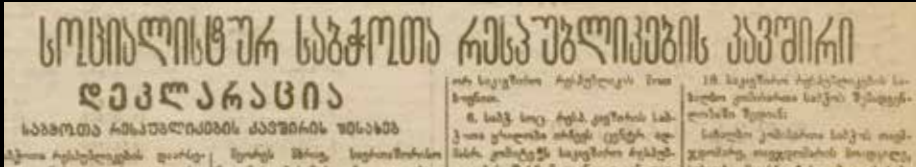
სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ	ორშ	სამ	ოთხ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE

EXPERTISE

EXPERIENCE

EFFICIENCY

1922 წლის 30 დეკემბერს საბჭოთა რუსეთის მიერ ოკუპირებული ქვეყნებისგან „საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირი“ ჩამოაყალიბეს. 69 წლის მანძილზე ეს სახელი ფარავდა რუსული კომუნისტური დიქტატურის რეალურ სახეს.

On December 30, 1922, the Union of Soviet Socialist Republics was formed by the countries occupied by Soviet Russia. For 69 years this name obscured the real face of the Russian communist dictatorship.

12 2022 დეკემბერი 2022 December

ბოტალიტარული სისტემის არქიტექტურა TOTALITARIAN SYSTEM ARCHITECTURE

ხუთ	პარ	შაბ	ჩ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	ჩ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	ჩ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	ჩ	ორშ	სამ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA

EXPERTISE

EXPERIENCE

EFFICIENCY

18, Rustaveli Avenue, 0108 Tbilisi, Georgia
Tel.: (995 32) 2 470 747

bgilegal@bgi.ge
www.bgi.ge

**CHAVCHAVADZE
CENTER**
*Ilia Chavchavadze Center for
European Studies and Civic Education*

გამოყენებულია: საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის,
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს და ეროვნული არქივის მასალები.
შეადგინეს დავით და ირაკლი ხვადაგიანებმა (სოვლაბი).
დიზაინერი - ნია მშვიდლობაძე